

ська, Н. Нижанківського, С. Людкевича) і сучасних композиторів О. Козаренка та О. Зелінського. У концерті з номерами різних жанрів виступили Г. Астолаш, А. Блик, Н. Винницька, У. Гаврильчак,

В. Грицюк, З. Дудар, М. Карапінка, М. Кортуняк, В. Ліщук, Т. Менцінський, О. Мізюк, М. Рак, М. Самотос, М. Фрік, Х. Цап. Концерт вела Н. Дика.

Редакція

ЗМІНИ У СТАТУТІ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМ. ШЕВЧЕНКА В США

Надзвичайні Загальні збори НТШ А, присвячені винятково реформі Статуту НТШ А, які відбулися 15 травня 2010 р. в Нью-Йорку, детально обговорили низку рекомендацій Управи про потрібні зміни і додатки до сучасного Статуту та проголосували позитивно за кожну зміну і додаток окремо. Вирішували бодай дві третіх голосів.

Збори вела Президія в такому складі: Роман Воронка — президент, Роман Андрушків — заступник, Христина Карпевич — секретар. Запропоновані зміни і додатки до Статуту репрезентував голова Статутової комісії Адріян Долинський. Перевіряла і перелічувала голоси Верифікаційна комісія у такому складі: Микола Галів — голова, Іван Шегда і Сергій Панько — члени.

Подаємо найсуттєвіші зміни і додатки до Статуту НТШ А, які затвердили Загальні збори:

1. Для особи, яка очолює Товариство, запроваджено титул „президент“ замість „голова“; відповідно „заступник голови“ замінено на „віце-президент“. (Титул „голова“ залишено для керівників комісій та осередків).

2. Вирішено, що наукові комісії є крайовими, а не міжнародними, і що їхню працю координуватиме науковий секретар НТШ А.

3. Членам НТШ А дозволено письмове голосування під час виборів на Загальних зборах чи інших важливих опитувань.

4. Кандидати на Президента НТШ А мають публічно оголосити свою кандидатуру бодай за місяць перед Загальними зборами. Неоголошені наперед кандидатури зі залі на Загальних зборах не буде дозволено розглядатися.

Запроваджено також інші зміни, менш важливі, включно з редакційними. Пропонуємо простудіювати текст нового Статуту, який залучаємо разом з „Бюлетенем“. Пояснення про потреби найсуттєвіших змін до Статуту і про сам

процес запровадження тих змін викладені у листі до членства від Ореста Поповича та Адріяна Долинського від 9 лютого 2010 р., текст котрого подаємо далі.

Водночас Канцелярія НТШ А надіслала до членства листа зі змінами до Статуту, що їх Управа порекомендувала на своїх Надзвичайних сходах 6 лютого 2010 р., а для порівняння включила і текст старого Статуту.

Пропозиції щодо змін і додатків до Статуту НТШ А надходили від багатьох членів Управи в різний час. Найбільший їх список Управа отримала ще у березні 2009 року, але вони були подані фрагментарно і без контексту. Адріян Долинський,

який очолює Статутову комісію у травні 2009 р., всі запропоновані зміни розмістив у відповідні місця тексту Статуту і представив їх Управі в зібраній формі.

Тоді й інші члени Управи почали додавати свої зміни для реформи Статуту. Зібрані зміни і додатки розглянула Статутова комісія в такому складі: Адріян

Долинський — голова, Лариса Онишкевич, Любомир Романків, Андрій Сороковський та Андрій Шуль — члени. Поодинокі члени Комісії подали А. Долинському на письмі свої опінії та пропозиції в питаннях змін до Статуту.

6 лютого 2010 р. відбулися Надзвичайні сходи Управи, на яких розглянено всі запропоновані зміни, додатки та опінії стосовно Статуту. На цих сходах кожна пропозиція була ґрунтовно обговорена та окремо проголосована. Управа порекомендувала членству тільки ті положення, які були прийняті більшістю голосів — звичайно одноголосно або тільки з одним голосом „проти“. Усіх голосів було 17.

Орест ПОПОВИЧ

Президія Зборів НТШ А. Зліва направо: Орест Попович (виступає), Григорій Грибович, Роман Андрушків, Руслана Россі, Дарія Дика. 15 травня 2010 р.

КОМЕНТАР ДО ЗМІН СТАТУТУ НТШ А

Від часу останніх поправок до Статуту (24 травня 2003 р.) назріла потреба уточнення Статуту для удосконалення діяльності Товариства.

6 лютого 2010 р., на своїх Надзвичайних сходах у Нью-Йорку, присвячених лише обговоренню Статуту НТШ А, Управа НТШ А проголосувала порекомендувати членству ряд змін і доповнень до Статуту, які тепер залучаємо до Вашого огляду, а пізніше й ратифікації.

Ви матимете нагоду подискутувати, а відтак і проголосувати за ці зміни на Надзвичайних загальних зборах, які відбудуться у будинку НТШ А в Нью-Йорку, в суботу, 15 травня 2010 р., початок о 15:00. Голосувати можете або прибувши на Збори, або передавши свій голос на письмі іншому уповноваженому членові, який плянує прибути на Збори („проксі“).

Первісно запропоновані зміни і доповнення до Статуту сформулював і представив Управі д-р Адріян Долинський, голова Статуткової комісії, на основі усіх пропозицій, що надійшли від членів Управи, зокрема від членів Статуткової комісії. Однак членству ми рекомендуємо вибірково тільки ті положення, які Управа після ґрунтовного обговорення ухвалила більшістю голосів на своїх сходах 6 лютого 2010 р.

Коротко пояснимо потреби в найсуттєвіших із запропонованих Управою змінах і додатках до Статуту.

1. Запровадити титул „президент“ і „віце-президент“ замість „голова“ і „заступник голови“ у Президії НТШ А. На це існує кілька причин.

А. Юридична.

НТШ А — корпорація у штаті Нью-Йорк, яку згідно із законом очолює president, а його заступники титулюються vice-president. Так завжди було написано на наших листовних паперах і на всіх англомовних документах. Тут пропонуємо узгодити українські титули з англійськими. Титул „голова“ залишимо для керівників комісій та осередків, яких англійською називаємо „chair“. Але для особи, яка очолює корпорацію, незаконно вживати „chair“ замість „president“. Так само не слід вживати „голова“ замість „президент“.

НТШ А — самостійна установа, яка юридично не може мати над собою якоїсь іншої установи чи бути її „складовою“. Статус „складової“, який ми ніколи не приймали, дехто виносить як причину, чому НТШ А не має мати „президента“.

Б. Для однозначного назовництва.

В НТШ А працює десять комісій і п'ять осередків, які очолюють „голови“. Отже, маємо вже 15 „голів“, не враховуючи керівника Товариства. На нашу думку, особа, яка очолює НТШ А, повинна мати титул „президент“ не тільки задля його легальності, але й задля однозначності.

В. Побутує думка, що НТШ рівнозначне з Академіями наук, але Академії наук включно з УВАН мають „президентів“, а не „голів“.

Г. Аргумент, що НТШ А не може вживати титулу „президент“, бо, мовляв, цей титул зарезервований для керівника Світової ради НТШ, якої ми є тільки складовою, є не лише нелегальним (згідно з поданими юридичними аргументами), але сьогодні й незастосовним. Адже на Зборах Світової ради НТШ А у Львові 30 листопада 2009 р. стверджено, що крайові НТШ не є „складовими“ Світової ради і що остання не є жодною надбудовою над ними. Про це ясно звітує президент Світової ради академік Леонід Рудницький в „Бюлетені НТШ“ (2009, ч. 28 (44), с. 11).

2. Зміни в Розділі III „Наукова побудова“.

а) Схема наукових секцій у старому Статуті не відповідає теперішньому станові. Подані нами зміни не пропонують нових секцій, тільки зафіксують у тексті Статуту назви чинних.

б) Наукові секції НТШ А є і мають бути крайові, а не міжнародні, бо тільки в крайовому контексті можна запевнити науковий рівень секцій і контроль над ними. Світова рада НТШ визнає, що секції тепер є крайовими, а в Україні вони ніколи не були міжнародними (див. посилання вище).

Оскільки наукові секції як крайові вже не підлягатимуть Світової раді НТШ, то їх роботу координуватиме науковий секретар НТШ А. Пропонується уточнення функцій наукового секретаря, які в наявному (старому) Статуті не окреслені.

3. Дозволити членам письмове голосування у виборах на Загальних зборах чи в інших важливих опитуваннях. Цього права наші члени домагаються вже довгі роки, і воно не потребує пояснення.

4. Усунути „Г“ „Наукова координаційна комісія“ Статті 58—61. Така комісія ніколи не діяла, а тепер її функції перебрав науковий секретар.

5. Усі доларові суми в старому Статуті тепер помножено на три, згідно з прийнятою в Америці формулою для оцінки інфляції за останні 35 років.

Стаття 38. Нелогічно називати „тимчасовою“ Номінаційну комісію, яка вже працювала яких 6—8 місяців і підготувала список кандидатів на всі посади в Управі, а тоді в останній хвилині на Загальних зборах заступати її іншими людьми.

Стаття 39. Ці зміни пропонуються для того, щоби надати прозорості виборчому процесові в нашому Товаристві, який дотепер був засекречений.

Головно, коли на президента кандидує більше, як одна особа, члени повинні знати заздалегідь, хто кандидує, щоби мати час оцінити і порівняти кваліфікації та плятформи кандидатів, а тоді зробити поінформований вибір на Загальних зборах. Також кандидати повинні мати більше часу (а не кілька хвилин), щоби себе гідно представити перед членством.

Д-р Орест Попович,
Голова НТШ А

Д-р Адріян Долинський,
Голова Статуткової комісії НТШ А

У залі під час Надзвичайних Загальних зборів. Зліва направо: Володимир Петришин, Анна Процик, Мирослава Знаєнко, ..., Тарас Гунчак, Лев Чировський, Ярослав Заліпський, Марта Гарнаєвська, Христина Карпевич, Лариса Онишкевич, Світлана Андрушків, Любомир Онишкевич, Марта Богачевська-Хом'як. Нью-Йорк, 15 травня 2010 р.